

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γενική Γραμματεία Εταιρικού Συμφώνου
Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ)
Γεν. Διεύθυνση Θεσμικής κι Επιχειρησιακής
Υποστήριξης ΕΣΠΑ
Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και
Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ)

ΕΥΚΕ-ΧΕ: 1261

Ταχ. Δ/ση: Νίκης 10, 3ος όροφος,
105 63, Αθήνα

Πληροφορίες: Δ. Ζαραλίδου

Τηλέφωνο: 210 3742079

Email: d.zaralidou@minfin.gr

Προς : Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Προγράμματος «Πελοπόννησος»

e-mail: info@eydpelop.gr

epapailiou@mou.gr

ktourlouki@mou.gr

epanousi@mou.gr

ΘΕΜΑ: Διατύπωση γνώμης για την Πρόσκληση με τίτλο «Κατασκευή υπόγειου μουσείου Ελληνικής Επανάστασης»

Σχετ: Το από 26-09-2025 απεσταλμένο ηλεκτρονικό μήνυμά σας και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα (Α.Π. εισ. ΥΠΕΘΟΟ 169323/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1261/29-09-2025).

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού, στο οποίο επισυνάπτονται

1ο. Το με Α.Π. 290191/26-09-2025 διαβιβαστικό έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Πελοπόννησος» και τίτλο «Διατύπωση γνώμης επί σχεδίου πρόσκλησης με κωδικό ΠΕΛ94 και τίτλο "Κατασκευή υπόγειου μουσείου Ελληνικής Επανάστασης"»

2ο. Η Πρόσκληση με Κωδικό ΠΕΛ94, Α/Α ΟΠΣ 19345 και με τίτλο «Κατασκευή υπόγειου μουσείου Ελληνικής Επανάστασης»,

η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) Προγράμματος «Πελοπόννησος», ζητά την άποψη της ΕΥΚΕ-ΧΕ, αναφορικά με την υπαγωγή ή μη στο καθεστώς των Κρατικών Ενισχύσεων του σχεδίου Πρόσκλησης με τίτλο «Κατασκευή υπόγειου μουσείου Ελληνικής Επανάστασης».

Λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επισημαίνονται τα εξής:

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Σύμφωνα με την υποβληθείσα Πρόσκληση, στο εγκεκριμένο Πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027 στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου RSO5.1 προβλέπεται η χρηματοδότηση σχεδιασμού και εφαρμογής τεσσάρων (4) Στρατηγικών ΟΧΕ-BAA (ΣΒΑΑ). Μία εξ' αυτών αφορά στην πόλη της Τρίπολης.

Έναν από τους Στρατηγικούς Στόχους της ΣΒΑΑ Δήμου Τρίπολης αποτελεί ο εκσυγχρονισμός των αστικών υποδομών και λειτουργιών στη βάση της ανθεκτικότητας, της βιωσιμότητας και της προώθησης «πράσινων» και έξυπνων προσεγγίσεων.

Στο πλαίσιο του παραπάνω Στρατηγικού Στόχου προβλέπεται η υλοποίηση της Δράσης 5.ι.ΤΡΙΠ.2 η οποία στοχεύει στην ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς της πόλης.

Η παρούσα Πρόσκληση αφορά στην υλοποίηση της Δράσης 5.ι.ΤΡΙΠ.1 μέσω της Πράξης: «Κατασκευή υπόγειου Μουσείου Ελληνικής Επανάστασης», σύμφωνα με τον Εγκεκριμένο χρηματοδοτικό πίνακα Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΒΑΑ) του Δήμου Τρίπολης

Η Πράξη αφορά στην κατασκευή υπόγειου κτιρίου. Το μουσείο της Ελληνικής Επανάστασης χωροθετείται υπόγεια, κάτω από την πλατεία Άρεως, με την είσοδό του να είναι σε μικρή απόσταση από το υφιστάμενο άγαλμα του Κολοκοτρώνη. Πρόκειται για έναν χώρο που θα σχεδιαστεί για να υποστηρίζει την προβολή εικονικής πραγματικότητας. Ένας χώρος όπου θα κυριαρχούν τα ψηφιακά ολογράμματα και η ψηφιακή αναπαράσταση γεγονότων. Ο επισκέπτης θα έχει τη δυνατότητα να βιώσει την εικονική απόδοση των γεγονότων και των μεγάλων μαχών της Ελληνικής Επανάστασης σε ένα σύγχρονο και καινοτόμο περιβάλλον.

Οι εργασίες θα αφορούν εκσκαφές, κατασκευή φέροντος οργανισμού του κτιρίου από σκυρόδεμα, διαμορφώσεις του περιβάλλοντος χώρου με την κατασκευή ράμπας-διαδρόμου καθόδου από το επίπεδο της πλατείας στο επίπεδο εισόδου του κτιρίου και λοιπές εργασίες αποπεράτωσης του κτιρίου (τοιχοποιίες, πλακοστρώσεις, χρωματισμοί κ.τ.λ.)

Δυνητικοί Δικαιούχοι της Πράξης είναι

- Ο Δήμος Τρίπολης και
- Όσοι φορείς έχουν συνάψει προγραμματική σύμβαση με τον παραπάνω αναφερόμενο.

Ο **προϋπολογισμός** της Πρόσκλησης ανέρχεται σε **1.654.000,00 €**.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2. Σύμφωνα με το **άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης** για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), ως κρατικές ενισχύσεις ορίζονται οι «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής [...], κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ των κρατών μελών συναλλαγές».

Με βάση την **Ανακοίνωση της Επιτροπής για την έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης (2016/C 262/01) που εξειδικεύει το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ**, οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζονται μόνο όταν ο αποδέκτης της ενίσχυσης είναι «επιχείρηση». Ως «επιχείρηση» θεωρούνται όλες οι οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τις διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής τους. Συνεπώς, ο χαρακτηρισμός μιας συγκεκριμένης οντότητας ως επιχείρησης εξαρτάται αποκλειστικά από τη φύση των δραστηριοτήτων που ασκεί. «Οικονομική δραστηριότητα» αποτελεί κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών στην αγορά.

Με βάση την **ίδια Ανακοίνωση στο σημείο 2.6** (παράγραφοι 33-37) «Ο πολιτισμός είναι φορέας ταυτοτήτων, αξιών και εννοιών που αντικατοπτρίζουν και διαμορφώνουν τις κοινωνίες της Ένωσης. Ο τομέας του πολιτισμού και της διαφύλαξης της κληρονομιάς καλύπτει ευρύτατο φάσμα σκοπών και δραστηριοτήτων, το οποίο καλύπτει μεταξύ άλλων **μουσεία**, αρχαία, βιβλιοθήκες, καλλιτεχνικά και πολιτιστικά κέντρα ή χώρους, θέατρα, λυρικές σκηνές, αίθουσες συναυλιών, αρχαιολογικούς χώρους, μνημεία, τοποθεσίες και κτίρια ιστορικής σημασίας, παραδοσιακά έθιμα και χειροτεχνία, φεστιβάλ και εκθέσεις, αλλά και άλλες παρόμοιες πολιτιστικές και καλλιτεχνικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Δεδομένης της ιδιαίτερης φύσης τους, ορισμένες δραστηριότητες που σχετίζονται με τον πολιτισμό, τη διατήρηση της κληρονομιάς και της φύσης δύνανται **να οργανωθούν με μη εμπορικό τρόπο και, ως εκ τούτου, να μην έχουν οικονομικό χαρακτήρα**.

Η δημόσια χρηματοδότησή τους ενδεχομένως να μην αποτελεί κρατική ενίσχυση.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η δημόσια χρηματοδότηση δραστηριοτήτων πολιτισμού ή διαφύλαξης της κληρονομιάς, οι οποίες **διατίθενται δωρεάν στο ευρύ κοινό** εκπληρώνει έναν απολύτως κοινωνικό και πολιτιστικό σκοπό, του οποίου **ο χαρακτήρας είναι μη οικονομικός**.

Παρομοίως, το γεγονός ότι οι επισκέπτες ενός πολιτιστικού ιδρύματος ή οι συμμετέχοντες σε μια δραστηριότητα πολιτισμού ή διατήρησης της κληρονομιάς, συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης της φύσης, απαιτείται **να καταβάλουν χρηματική συνεισφορά**, η οποία καλύπτει

μέρος μόνο του πραγματικού κόστους, δεν μεταβάλλει τον μη οικονομικό χαρακτήρα της εν λόγω δραστηριότητας, εφόσον δεν μπορεί να θεωρηθεί ως γνήσια αποζημίωση για την παρεχόμενη υπηρεσία.

Αντιθέτως, οι δραστηριότητες πολιτισμού ή διαφύλαξης της κληρονομιάς (συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης της φύσης) που **χρηματοδοτούνται κατά κύριο λόγο από τις εισφορές των επισκεπτών ή των χρηστών** ή μέσω άλλων εμπορικών διευθετήσεων (για παράδειγμα, εμπορικές εκθέσεις, κινηματογράφοι, εμπορικές μουσικές παραστάσεις και φεστιβάλ και καλλιτεχνικές σχολές που χρηματοδοτούνται κατά κύριο λόγο από τα δίδακτρα) θα πρέπει να θεωρείται ότι **έχουν οικονομικό χαρακτήρα**.

Επίσης, οι δραστηριότητες πολιτισμού ή διαφύλαξης της κληρονομιάς που λειτουργούν αποκλειστικά και μόνο προς **όφελος ορισμένων επιχειρήσεων** και όχι του ευρέος κοινού (για παράδειγμα, η αποκατάσταση ενός ιστορικού κτιρίου χρησιμοποιούμενου από ιδιωτική εταιρεία) θα πρέπει να θεωρούνται κατά κανόνα ότι **έχουν οικονομικό χαρακτήρα**.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δραστηριότητες για την προώθηση του πολιτισμού και για διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς δεν έχουν οικονομικό χαρακτήρα και ορισμένες έχουν οικονομικό χαρακτήρα, η δημόσια χρηματοδότηση εμπίπτει στους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, όταν καλύπτει το κόστος που συνδέεται με τις οικονομικές δραστηριότητες.

3. Στο «**Working document**» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «**CULTURE, HERITAGE and NATURE CONSERVATION**», και **ειδικότερα στα σημεία 6, 7, 8 και 9**, επιβεβαιώνεται ότι η χρηματοδότηση πολιτιστικών υποδομών που **δεν προορίζονται για εμπορική εκμετάλλευση** αποκλείεται κατ' αρχήν από την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις

Η δημόσια χρηματοδότηση πολιτιστικών υποδομών που είναι **προσιτή στο ευρύ κοινό** εκπληρώνει έναν καθαρά δωρεάν κοινωνικό και πολιτιστικό σκοπό που **δεν είναι οικονομικής φύσης**. Δημόσια χρηματοδότηση για τη διατήρηση ή αποκατάσταση της ενσώματης πολιτιστικής κληρονομιάς που είναι επισκέψιμη δωρεάν χωρίς περιορισμό, και που δεν χρησιμοποιείται για οποιαδήποτε εμπορική δραστηριότητα, δεν ωφελεί καμία επιχείρηση κατά την έννοια της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού της ΕΕ. Στο ίδιο πνεύμα και η περίπτωση κατά την οποία οι επισκέπτες πολιτιστικών υποδομών (ανοιχτές στο ευρύ κοινό), υποχρεούνται να καταβάλουν **χρηματική συνεισφορά που καλύπτει πολύ μικρό μέρος του πραγματικού κόστους** και δεν μεταβάλλει τη μη οικονομική φύση της πολιτιστικής δραστηριότητας, καθώς **δεν μπορεί να θεωρηθεί ως πραγματική αμοιβή για την παρεχόμενη υπηρεσία**.

4. Λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο του φυσικού αντικείμενου της ανωτέρω Πρόσκλησης, **δεν προκύπτει με σαφήνεια** αν η χρηματοδότηση του υπό κατασκευή Μουσείου εκπληρώνει έναν καθαρά δωρεάν κοινωνικό και πολιτιστικό σκοπό που δεν είναι οικονομικής φύσης ή αν το Μουσείο θα είναι οργανωμένο με εμπορικό τρόπο, οπότε ενδέχεται να προκύψουν ζητήματα κρατικών ενισχύσεων.

Στην περίπτωση που προκύψουν ζητήματα κρατικών ενισχύσεων, η σχετική δαπάνη μπορεί να καταστεί ως συμβατή ενίσχυση

- Στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) με αριθμό **2023/2831** της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις **ενισχύσεις ήσσονος σημασίας**, με ανώτατο όριο 300.000 € κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε περιόδου 3 ετών σε ημερολογιακή κυλιόμενη βάση **είτε**
- Στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) με αριθμό **651/2014** της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («**Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός**»), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

5. Σύμφωνα με το **άρθρο 53 του Κανονισμού (ΕΕ) με αριθμό 651/2014** της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, «*Ενισχύσεις για τον πολιτισμό και τη διατήρηση της κληρονομιάς*», οι ενισχύσεις για τον πολιτισμό και τη διατήρηση της κληρονομιάς συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου και του κεφαλαίου Ι.

Οι ενισχύσεις χορηγούνται για τους ακόλουθους πολιτιστικούς σκοπούς και δραστηριότητες:

α) **μουσεία**, αρχεία, βιβλιοθήκες, καλλιτεχνικά και πολιτιστικά κέντρα ή χώροι, θέατρα, κινηματογράφοι, λυρικές σκηνές, αίθουσες συναυλιών., β) υλική κληρονομιά, συμπεριλαμβανομένων όλων των μορφών της πολιτιστικής κληρονομιάς, κινητής ή ακίνητης, των αρχαιολογικών χώρων, των μνημείων, των ιστορικών χώρων και κτιρίων..., γ) άυλη κληρονομιά οποιασδήποτε μορφής, συμπεριλαμβανομένων των εθίμων και της χειροτεχνίας της λαϊκής παράδοσης, δ) καλλιτεχνικές ή πολιτιστικές εκδηλώσεις και παραστάσεις, φεστιβάλ, εκθέσεις και άλλες παρόμοιες πολιτιστικές δραστηριότητες, ... στ) σύνταξη ή σύνθεση, επεξεργασία, παραγωγή, διανομή, ψηφιοποίηση και έκδοση μουσικών και λογοτεχνικών έργων, συμπεριλαμβανομένων των μεταφράσεων.

Η ενίσχυση μπορεί να λάβει τη μορφή:

α) **επενδυτικών ενισχύσεων**, συμπεριλαμβανομένων των ενισχύσεων για την κατασκευή ή την αναβάθμιση της πολιτιστικής υποδομής και

β) **ενισχύσεων λειτουργίας**.

Για τις επενδυτικές ενισχύσεις, οι επιλέξιμες δαπάνες συνίστανται στο επενδυτικό κόστος σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται:

α) οι δαπάνες για την κατασκευή, την αναβάθμιση, την απόκτηση, τη συντήρηση ή τη βελτίωση των υποδομών, εφόσον χρησιμοποιούνται κατά το 80 % τουλάχιστον της δυναμικότητάς τους ετησίως, τόσο σε χρόνο όσο και σε χώρο, για πολιτιστικούς σκοπούς·

....

γ) οι δαπάνες για την προστασία, τη διατήρηση, την αποκατάσταση και την ανάπλαση της υλικής και άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, συμπεριλαμβανομένου του επιπλέον κόστους αποθήκευσης υπό κατάλληλες συνθήκες, ειδικών εργαλείων και υλικών, καθώς και οι δαπάνες για τεκμηρίωση, έρευνα, ψηφιοποίηση και δημοσίευση·

δ) οι δαπάνες για τη βελτίωση της δυνατότητας πρόσβασης του κοινού στην πολιτιστική κληρονομιά, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για ψηφιοποίηση και άλλες νέες τεχνολογίες, οι δαπάνες για τη βελτίωση της προσπελασιμότητας για τα άτομα με ειδικές ανάγκες (ιδίως, ράμπες και ανελκυστήρες για τα άτομα με αναπηρία, ενδείξεις σε γραφή Braille και διαδραστικές εκθέσεις σε μουσεία), και για την προαγωγή της πολιτιστικής πολυμορφίας όσον αφορά τις παραστάσεις, τα προγράμματα και τους επισκέπτες.

Για τις ενισχύσεις που δεν υπερβαίνουν τα 2,2 εκατ. EUR, το μέγιστο ποσό της ενίσχυσης μπορεί να καθορίζεται, αντί με τη μέθοδο που αναφέρεται στις παραγράφους 6 και 7 (του σχετικού άρθρου), στο 80 % των επιλέξιμων δαπανών.

6. Σύμφωνα με την περιγραφή του αντικειμένου της υπό εξέταση Πρόσκλησης, στα «Έχοντας υπόψη» (Προοίμιο) της υπό αξιολόγηση Πρόσκλησης στα υπό στοιχεία 11, 12, 13, 14, 15 και 16 (συμπεριλαμβανομένης και της παρούσας γνωμοδότησης) **έχει καθοριστεί ορθά το θεσμικό πλαίσιο του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων**, σύμφωνα με το οποίο δύναται να εξεταστούν οι υποβληθείσες προτάσεις χρηματοδότησης.

7. Επιπλέον, στην περίπτωση που μία **Πράξη κριθεί συμβατή στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014** για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού):

- **Με την έκδοση απόφασης ένταξης Πράξης**, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης πρέπει άμεσα να συμπληρώσει και να διαβιβάσει την ΕΥΚΕ-ΧΕ το Παράρτημα ΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 (ΓΑΚ), προκειμένου η ΕΥΚΕ-ΧΕ να προβεί στην ηλεκτρονική υποβολή της πράξης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού) μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής SANI, εντός των καθορισθέντων χρονικών ορίων που τίθενται στο άρθρο 11 του ΓΑΚ.
- **Για τη γνωστοποίηση της Πράξης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή** μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής SANI, εκτός από την απόφαση ένταξης πράξης, είναι αναγκαίο να προσκομιστεί στην ΕΥΚΕ-ΧΕ και η λίστα ελέγχου τήρησης των γενικών και ειδικών όρων εφαρμογής του ΓΑΚ, επικαιροποιημένη βάσει των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής της 23ης Ιουνίου 2023.
- **Σε περίπτωση που η χορηγηθείσα κρατική ενίσχυση αφορά σε ποσό 100.000 € και άνω**, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης πρέπει να αποστέλλει στην ΕΥΚΕ-ΧΕ τα στοιχεία που απαιτούνται για τη δημοσιοποίηση χορηγηθείσας μεμονωμένης κρατικής ενίσχυσης στην εφαρμογή TAM (Transparency Award Module) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κατ' εφαρμογή της με Α.Π. 12163/ΕΥΚΕ/4902/27.01.2017 επιστολής της ΕΥΚΕ με θέμα «Υποχρέωση και διαδικασίες δημοσίευσης στοιχείων χορηγούμενων κρατικών ενισχύσεων», η οποία επικαιροποιήθηκε μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας στις 10.07.2023 «Νέα όρια δημοσίευσης πληροφοριών στο TAM».

8. Υπενθυμίζεται ότι:

- ✓ Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην **με Α.Π. 99801/ΕΥΚΕ 1162/27.10.2023 Εγκύκλιο** της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων», μετά την υποβολή των μεμονωμένων προτάσεων στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων, κάθε πρόταση πρέπει να εξετάζεται διακριτά αναφορικά με την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης και την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού. Επισημαίνεται ότι, οι Πράξεις που θα υποβληθούν θα αποσταλούν στην ΕΥΚΕ-ΧΕ, εφόσον η οικεία ΕΥΔ κρίνει ότι αποτελούν κρατική ενίσχυση και εντάσσονται στα αναφερόμενα ανωτέρω.
- ✓ Για την αξιολόγηση της πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας της εκάστοτε πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, είναι αναγκαίο να συμπληρώνονται οι λίστες ελέγχου περί ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης που έχουν κοινοποιηθεί **με την με Α.Π. 115150/ΕΥΚΕ4023/2.11.2016 επιστολή του ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ** (όπως ισχύει αναλογικά), αντίγραφα των οποίων πρέπει να τηρούνται στο φάκελο της Πράξης.

Υπενθυμίζεται ότι, η οικεία ΕΥΔ διατηρεί την αρμοδιότητα ελέγχου της ορθότητας υπολογισμού των οικονομικών στοιχείων της χρηματοοικονομικής ανάλυσης καθώς και της επιλεξιμότητας των δαπανών των δράσεων της υπό αξιολόγησης Πράξης.

9. Η παρούσα γνωμοδότηση παρέχεται **στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΕΥΚΕ-ΧΕ** και περιορίζεται στην παροχή απόψεων σχετικά με τη συμμόρφωση τού υπό κρίση μέτρου ενίσχυσης με τους κανόνες Ανταγωνισμού και Κρατικών Ενισχύσεων της ΕΕ. Επισημαίνεται ότι δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της ΕΥΚΕ-ΧΕ η αξιολόγηση οποιαδήποτε άλλης πτυχής του μέτρου ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων που άπτονται του δικαίου περί δημοσίων συμβάσεων.

Οι απόψεις της ΕΥΚΕ-ΧΕ βασίζονται αποκλειστικά στις πληροφορίες που παρείχε εγγράφως η οικεία Διαχειριστική Αρχή και **ειδικότερα στο περιεχόμενο της Πρόσκλησης**, έγγραφο στο οποίο αφορά η γνωμοδότηση της ΕΥΚΕ-ΧΕ βάσει των αρμοδιοτήτων της.

Εάν οι παρεχόμενες πληροφορίες αποδειχθούν ελλιπείς ή εσφαλμένες, ή το μέτρο ενίσχυσης δεν υλοποιηθεί σύμφωνα με αυτές τις πληροφορίες, η ΕΥΚΕ-ΧΕ διατηρεί το δικαίωμα να επανεξετάσει τις απόψεις της που εκφράζονται στην παρούσα γνωμοδότηση.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για κάθε αναγκαία διευκρίνιση.

Ο Προϊστάμενος της ΕΥΚΕ-ΧΕ

Ευάγγελος Στουραϊτης

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ)
- Γραφείο Γενικής Διεύθυνσης Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης
- ΕΥΚΕ - ΧΕ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

